

ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО МОНІТОРИНГУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

Студент С.О. Шаповал

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Забезпечення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території нашої держави гарантує Конституція України. Для визначення техногенної безпеки держави через стан техногенного забруднення довкілля, виникла необхідність розробки сучасних, чутливих і селективних методів збирання, контролю та аналізу інформації про об'єкти навколишнього природного середовища. Ця інформація збирається та аналізується державною системою моніторингу довкілля (ДСМД).

Термін «моніторинг» виник для визначення системи повторних цілеспрямованих спостережень за елементами навколишнього природного середовища в просторі і часі [1]. Екологічний моніторинг – інформаційна система спостережень, оцінки і прогнозу змін у навколишньому середовищі, створена з метою виділення антропогенної складових цих змін на тлі природних процесів.

Концепція та організаційна структура державного моніторингу навколишнього середовища регулюється відповідними нормативно-правовими документами [2, 3]. Згідно з Положенням [2] ДСМД – це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Основними недоліками функціонування системи моніторингу, є:

- відсутність єдиної мережі спостережень;
- застаріле технічне і методичне забезпечення спостережень;

- відсутність сучасного технічного оснащення центрів системи
- моніторингу в більшості регіонів;
- неузгодженість окремих елементів інформаційних технологій, що
- використовуються суб'єктами системи моніторингу;
- неповна відповідність нормативно-технічного та нормативно-правового забезпечення системи моніторингу сучасним вимогам [3].

Сучасна ДСМД потребує застосування комплексного підходу, обґрунтування шляхів переходу на сучасні інформаційні технології, нові аналітичні засоби вимірювання та системи оперативного зв'язку [4]. Впровадження такої стратегії сприятиме підвищенню рівня достовірності моніторингових даних, оперативності їх отримання та обробки, обґрунтованості заходів реагування при вирішенні задач екологічної безпеки в Україні.

Література

1. Варламов Е.Н., Колотуша С.С., Шматков С.І. Концептуальні засади розробки концепції та державної програми моніторингу навколишнього природного середовища України// Тр. І міжнар. наук.- практ. конф. «На шляху до сталого розвитку регіонів»- Полтава: НТУ, 2004.- С. 171-177.
2. Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р., № 391 // Офіційний вісник України, 1998.– № 12.– ст. 91.
3. Про схвалення Концепції Державної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища. Розпорядження КМУ від 31.12.04, № 992-р // Офіційний вісник України, 2005.– № 1.– ст. 101.
4. Глива В.А., Левченко Л.О., Ярова М.В. Інноваційні методи забезпечення неперервного моніторингу параметрів довкілля - Проблеми науки (Міжгалузевий науково-практичний журнал), 2008.– № 6.– С. 28-31.